

USVOJENI TEKSTOVI

P9_TA(2019)0020

Patentibilnost biljaka i procesi koji su u osnovi biološki

Rezolucija Europskog parlamenta od 19. rujna 2019. o patentibilnosti biljaka i procesa koji su u osnovi biološki (2019/2800(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. svibnja 2012. o patentiranju procesa koji su u osnovi biološki¹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. prosinca 2015. o patentima i pravima uzgajivača bilja²,
- uzimajući u obzir Direktivu 98/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 1998. o pravnoj zaštiti biotehnoloških izuma³, a posebno njezin članak 4., u kojem se navodi da se proizvodi dobiveni procesima koji su u osnovi biološki ne mogu patentirati,
- uzimajući u obzir Europsku patentnu konvenciju (EPK) od 5. listopada 1973., a posebno njezin članak 53. točku (b),
- uzimajući u obzir Provedbeni pravilnik EPK-a, a osobito njegov članak 26., u kojem se navodi da se Direktiva 98/44/EZ primjenjuje kao dodatno sredstvo za tumačenje europskih patentnih prijava i patente u vezi s biotehnološkim izumima,
- uzimajući u obzir Obavijest Komisije od 8. studenoga 2016. o određenim člancima Direktive 98/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o pravnoj zaštiti biotehnoloških izuma⁴,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 1. ožujka 2017. o Obavijesti Komisije o određenim člancima Direktive 98/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o pravnoj zaštiti biotehnoloških izuma⁵,
- uzimajući u obzir Odluku Upravnog vijeća Europske patentne organizacije od 29. lipnja 2017. o izmjeni članaka 27. i 28. Provedbenog pravilnika Europske patentne konvencije

¹ SL C 261 E, 10.9.2013., str. 31.

² SL C 399, 24.11.2017., str. 188.

³ SL L 213, 30.7.1998., str. 13.

⁴ SL C 411, 8.11.2016., str. 3.

⁵ SL C 65, 1.3.2017., str. 2.

(CA/D 6/17)¹,

- uzimajući u obzir nekoliko pitanja o Odluci T 1063/18 Tehničkog žalbenog vijeća 3.3.04 Europskog patentnog ureda (EPU) od 5. prosinca 2018., koja je predsjednik EPU-a uputio Proširenom žalbenom vijeću EPU-a²,
  - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2100/94 od 27. srpnja 1994. o oplemenjivačkim pravima na biljnu sortu Zajednice³ (dalje u tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 2100/94), a posebno njezin članak 15. točku (c), u kojoj se navodi izuzeće za uzgajivače,
  - uzimajući u obzir Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva, uključujući trgovinu krivotvorenom robom (TRIPS), a posebno njegov članak 27. stavak 3.,
  - uzimajući u obzir članak 136. stavak 5. i članak 132. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da je slobodan pristup biljnom materijalu (uključujući biljna svojstva) u potpunosti neophodan za sposobnost europskog sektora uzgoja biljaka i poljoprivrednog sektora da uvode inovacije, za njihovu konkurentnost i za razvoj novih sorti biljaka kako bi se zajamčila globalna sigurnost opskrbe hranom, uhvatilo u koštac s klimatskim promjenama i spriječili monopol u sektoru uzgoja te pritom stvorilo više prilika za mala i srednja poduzeća i poljoprivrednike;
- B. budući da bi bilo kakav pokušaj ograničavanja pristupa genetskim resursima mogao dovesti do prekomjerne tržišne koncentracije u području uzgoja biljaka na štetu tržišnog natjecanja, potrošača te europskog unutarnjeg tržišta i sigurnosti opskrbe hranom;
- C. budući da patenti za proizvode dobivene procesima koji su u osnovi biološki ili za genetski materijal potreban za konvencionalan uzgoj dovode u pitanje izuzeće utvrđeno člankom 53. točkom (b) Europske patentne konvencije i člankom 4. Direktive 98/44/EZ;
- D. budući da proizvodi dobiveni procesima koji su u osnovi biološki, kao što su biljke, sjeme, izvorna svojstva i geni, moraju biti izuzeti iz patentibilnosti;
- E. budući da je uzgoj biljaka i životinja proces koji poljoprivrednici i poljoprivredne zajednice provode od samih početaka poljoprivrede te da je neograničeno korištenje sorti i metoda uzgoja važno za gensku raznovrsnost;
- F. budući da se Direktivom 98/44/EZ uređuju biotehnološki izumi, a poglavito genetski inženjering;
- G. budući da Komisija u svojoj Obavijesti od 8. studenoga 2016. zaključuje da je namjera zakonodavca EU-a prilikom donošenja Direktive 98/44/EZ bila da se proizvode dobivene procesima koji su u osnovi biološki izuzme iz patentibilnosti;
- H. budući da Vijeće u svojim zaključcima od 3. veljače 2017. pozdravlja tu obavijest

¹ Službeni list EPU-a, A56, 31.7.2017.

² Službeni list EPU-a, A52, 31.5.2019.

³ SL L 227, 1.9.1994., str. 1.

Komisije; budući da su svi uključeni zakonodavci EU-a izričito naveli da je namjera zakonodavca EU-a prilikom donošenja Direktive 98/44/EZ bila da se proizvode dobivene procesima koji su u osnovi biološki izuzme iz patentibilnosti;

- I. budući da je Upravno vijeće EPU-a 29. lipnja 2017. izmijenilo članke 27. i 28. Provedbenog pravilnika Europske patentne konvencije¹ i utvrdilo da su zabranjeni patenti za biljke i životinje dobivene procesima koji su u osnovi biološki;
  - J. budući da je 38 država ugovarateljica Europske patentne konvencije potvrdilo da su njihova nacionalna zakonodavstva i prakse usklađeni na način da su njima proizvodi dobiveni procesima koji su u osnovi biološki izuzeti iz patentibilnosti;
  - K. budući da su države ugovarateljice Europske patentne konvencije izrazile zabrinutost u pogledu pravne nesigurnosti koju je izazvala Odluka T 1063/18² Tehničkog žalbenog vijeća 3.3.04 od 5. prosinca 2018.;
  - L. budući da je u ožujku 2019., tijekom 159. sjednice Upravnog vijeća, predsjednik Europskog patentnog ureda tu odluku uputio Proširenom žalbenom vijeću EPU-a;
  - M. budući da se za brojne prijave u vezi s proizvodima dobivenim procesima koji su u osnovi biološki čeka odluka EPU-a zbog čega je podnositeljima prijava, kao i svima na koje će ti patenti utjecati, prijeko potrebna pravna sigurnost u pogledu valjanosti članka 28. stavka 2.;
  - N. budući da nositelj prava na biljnu sortu ne može drugima zabraniti da se zaštićenom biljnom sortom koriste za daljnji uzgoj, što je temeljno načelo međunarodnog sustava oplemenjivačkih prava na biljnu sortu koji se zasniva na Konvenciji UPOV iz 1991. i temeljno načelo sustava EU-a koji se zasniva na Uredbi Vijeća (EZ) br. 2100/94;
- 1. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog odluke Tehničkog žalbenog vijeća 3.3.04 EPU-a od 5. prosinca 2018. (T 1063/18), kojom se uvodi pravna nesigurnost;
  - 2. ponavlja da biljne sorte i životinjske vrste, uključujući njihove dijelove i svojstva, procesi koji su u osnovi biološki te proizvodi dobiveni tim procesima ne smiju ni na koji način biti patentibilni, u skladu s Direktivom 98/44/EZ i namjerom zakonodavca EU-a;
  - 3. smatra da se internim pravilima EPU-a o donošenju odluka ne smije dovesti u pitanje demokratski politički nadzor nad europskim patentnim pravom i njegovim tumačenjem niti namjera zakonodavca, kako je razjašnjena u Obavijesti Komisije od 8. studenoga 2016. o određenim člancima Direktive 98/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o pravnoj zaštiti biotehnoloških izuma;
  - 4. smatra da svaki pokušaj patentiranja proizvoda dobivenih konvencionalnim uzgojem, uključujući križanje i selekciju, ili genetskog materijala potrebnog za konvencionalan uzgoj dovode u pitanje izuzeće iz članka 53. točke (b) Europske patentne konvencije i članka 4. Direktive 98/44/EZ;
  - 5. poziva Komisiju i države članice da učine sve što je u njihovoj moći da postignu pravnu jasnoću u pogledu EPU-ove zabrane patentiranja proizvoda dobivenih procesima koji su

¹ Službeni list EPU-a, A56, 31.7.2017. (CA/D 6/17).

² <https://www.epo.org/news-issues/news/2019/20190329.html>

u osnovi biološki;

6. pozdravlja Obavijest Europske komisije od 8. studenoga 2016. u kojoj se pojašnjava da je namjera zakonodavca EU-a prilikom donošenja Direktive 98/44/EZ bila da se proizvode dobivene procesima koji su u osnovi biološki izuzme iz patentibilnosti; pozdravlja usklađenost zakonodavstava i praksi država ugovarateljica Europske patentne konvencije i odluku Upravnog vijeća EPU-a da se razjasni područje primjene i značenje članka 53. točke (b) Europske patentne konvencije u vezi s izuzećima od patentibilnosti;
7. poziva Komisiju i države članice da zaštite inovativni kapacitet europskog sektora uzgoja biljaka i poljoprivrednog sektora te opći javni interes i da se pobrinu za to da Unija zaštići zajamčeni pristup materijalu dobivenom procesima koji su u osnovi biološki te upotrebu tog materijala za uzgoj biljaka kako se time, ondje gdje je to primjenjivo, ne bi narušile prakse kojima se jamče prava poljoprivrednika i izuzeće za uzgajivače;
8. apelira na Komisiju da stoga Proširenom žalbenom vijeću EPU-a prije 1. listopada 2019. podnese *amicus curiae* u kojem će naglasiti zaključke iznesene u svojoj Obavijesti iz 2016., prema kojima je namjera zakonodavca EU-a prilikom donošenja Direktive 98/44/EZ bila izuzeti proizvode dobivene procesima koji su u osnovi biološki iz patentibilnosti, i traži da svojoj izjavi priloži ovu Rezoluciju;
9. poziva Prošireno žalbeno vijeće EPU-a da bez odgode pruži potvrđan odgovor na pitanja koja mu je uputio predsjednik EPU-a i time ponovno uspostavi pravnu sigurnost u interesu uzgajivača, poljoprivrednika i javnosti;
10. poziva Komisiju da u pregovorima o trgovinskim sporazumima i sporazumima o partnerstvu aktivno surađuje s trećim zemljama kako bi se zajamčilo da se procesi koji su u osnovi biološki i proizvodi dobiveni tim procesima izuzmu iz patentibilnosti;
11. poziva Komisiju da se u kontekstu rasprava o usklađivanju multilateralnog patentnog prava zauzme za izuzeće procesa koji su u osnovi biološki i proizvoda dobivenih tim procesima iz patentibilnosti;
12. poziva Komisiju da izvješće o razvoju i implikacijama patentnog prava u području biotehnologije i genetskog inženjeringu, u skladu s člankom 16. točkom (c) Direktive 98/44/EZ te u skladu sa zahtjevom Parlamenta iz njegove Rezolucije od 17. prosinca 2015. o patentima i pravima uzgajivača bilja, i da dodatno analizira pitanja povezana s opsegom zaštite patenata;
13. nalaže svojem predsjedniku da do 1. listopada 2019. ovu Rezoluciju proslijedi Komisiji radi uvrštanja u pisano izjavu Proširenom žalbenom vijeću EPU-a, te Vijeću.